

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6C/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200629
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6820200629.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci žalobcu: Z. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, XXX XX V., zastúpený Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom so sídlom Železničná 257/19, 050 01 Revúca, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 1.265,27 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.265,27 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.265,27 Eur od 14.04.2020 do zaplatenia v lehote 45 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 15.04.2020 domáhal proti žalovanému zaplatenia náhrady škody vo výške 1.265,27 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.265,27 Eur od 14.04.2020 do zaplatenia, ktorá mala žalobcovi vzniknúť v trestnom konaní vedenom Obvodným oddelením PZ SR Jelšava pod sp. zn. ČVS:ORP-207/JE-TA-2018 a Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 1T/53/2018, v ktorom bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) a písm. e) Trestného zákona. Sťažnosť žalobcu proti vzneseniu obvinenia bola zamietnutá a po skončení prípravného konania prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca podal na žalobcu obžalobu, o ktorej Okresný súd Revúca rozhodol tak, že uznesením č.k. 1T/53/2018-166 zo dňa 14.08.2019 trestnú vec postúpil Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok. Žalovaná suma 1.265,27 Eur pozostáva z nákladov obhajoby, ktoré žalobca zaplatil svojmu obhajcovi za zastupovanie v trestnom konaní, v rámci ktorého žalovaný posúdil žiadosť žalobcu o náhradu škody ako nedôvodnú.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe písomne vyjadril tak, že nárok žalobcu neuznáva a žalobu navrhuje zamietnuť, pretože ani jeden z orgánov verejnej moci, ktorý v prípade žalobcu konal za štát nevydal nezákonné rozhodnutie, keď uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi nebolo zrušené a nemožno ho považovať za nesprávne iba preto, že v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia existujúca pravdepodobnosť o spáchaní skutku sa neskôr nepotvrdila, a nedošlo ani k nesprávnemu úradnému postupu. V prípade žalobcu nešlo o prípad povinnej obhajoby, preto náklady zastúpenia žalobcu jeho obhajcom nemožno považovať za účelne vynaložené.

3. Okresný súd Revúca vo veci rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 6C/16/2020-89 zo dňa 07.07.2020, ktorým podanú žalobu zamietol z dôvodu, že predpoklady náhrady škody v tomto prípade nie sú naplnené a to pre absenciu vzniku škody, pre absenciu príčinnej súvislosti, ako aj pre existenciu protiprávneho konania samotného žalobcu, ktorý sa posudzovaného skutku dopustil. O podanom odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 12Co/78/2020-140 zo dňa 25.11.2021 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP t.j. že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, pričom z nasledujúceho odôvodnenia vyplýva, že tento dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu má byť naplnený nesprávnym právnym posúdením, keďže „v prípade, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania, k oslobodeniu spod obžaloby alebo postúpeniu veci na prejednanie inému orgánu (čo je aj prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.“, a preto údajne „odvolaciemu súdu tak neostávalo iné, ako odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní okresný súd opätovne posúdi dôvodnosť uplatneného nároku žalobcom o náhradu škody. Doplnenie, resp. opakovanie dokazovania v prejednávanej veci zo strany odvolacieho súdu nebolo účelné, ak v danej veci okresný súd doposiaľ riadne dokazovanie ohľadne tvrdení žalobcu vo vzťahu ku škode nevykonal.“ V prvom rade je potrebné uviesť, že odvolaciemu súdu nie je vôbec dobre rozumieť, čo myslel kurzívou zvýrazneným textom a to najmä jeho poslednou časťou („ak v danej veci okresný súd doposiaľ riadne dokazovanie ohľadne tvrdení žalobcu vo vzťahu ku škode nevykonal“). Dokazovanie na pojednávaní vo veci dňa 07.07.2020 fyzicky vykonané nebolo podľa § 204 CSP, pretože navrhnuté bolo iba dokazovanie listinami, ktorých odpisy boli stranám sporu v priebehu konania doručené a listiny alebo ich obsah neboli protistranami spochybnené. Z rozsudku č. k. 6C/16/2020-89 zo dňa 07.07.2020 je zrejmé, že okresný súd vyhodnotil všetky listinné dôkazy, ktoré strany navrhli a predložili, a nie sú žiadne iné dôkazy, ktoré by vo veci bolo potrebné vykonať alebo zopakovať prípadne doplniť. Preto okresný súd po zrušení jeho prvého rozsudku na pojednávaní vo veci 07.01.2022 žiadne dokazovanie neopakoval ani nevykonával, a ani znovu nevyhlasoval uznesením dokazovanie za skončené, keďže uznesenie o skončení dokazovania bolo vyhlásené na záver pojednávania vo veci 07.07.2020. Nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom je dôvodom zrušenia jeho rozhodnutia (§ 389 ods. 1 písm. c) CSP) iba v prípade, ak v jeho dôsledku okresný súd nevykonal navrhované dôkazy (a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom). Tento dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu však neplnený nebol za stavu, ak vo veci boli vykonané resp. vyhodnotené všetky stranami navrhnuté dôkazy, čo je napokon zrejmé aj z toho, že v sumarizácii vykonaných dôkazov (bod 4. odôvodnenia tohto rozsudku) ani v zistenom skutkovom stave (bod 5. odôvodnenia tohto rozsudku) nedošlo k žiadnej zmene. V takomto prípade môže byť nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom iba dôvodom zmeny jeho rozsudku odvolacím súdom (§ 388 CSP), nie však dôvodom jeho zrušenia.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: splnomocnenie č. I. 17, potvrdenie o vykonaní prvej porady s klientom č. I. 18, uznesenie o vznesení obvinenia č. I. 19, uznesenie o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia č. I. 22, obžaloba č. I. 24, uznesenie okresného súdu č. I. 26, uznesenie krajského súdu č. I. 31, faktúra trov obhajoby s prílohami č. I. 36-42, výpis z účtu č. I. 43, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody č. I. 44 s doručenkou č. I. 59, vyjadrenie žalovaného k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody č. I. 55, faktúra č. I. 60, výpis z účtu č. I. 61, na základe ktorých, s prihliadnutím k vyjadreniam účastníkov konania v ich písomných podaniach a na pojednávaní vo veci, zistil nasledovný skutkový stav:

5. Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru SR Jelšava sp. zn. ČVS:ORP-207/JE-RA-2018 zo dňa 21.06.2018 bolo žalobcovi vznesené obvinenie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) a písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom v uznesení. Sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá ako nedôvodná uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca sp. zn. 2 Pv 171/18/6608-6 zo dňa 24.07.2018. Po skončení prípravného konania prokurátor dňa 10.10.2018 podal na Okresnom súde Revúca obžalobu proti žalobcovi, o ktorej Okresný súd Revúca rozhodol uznesením č.k. 1T/53/2018-166 zo dňa 14.08.2019 podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku tak, že trestnú vec postúpil Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok; sťažnosť prokurátora proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 3To/130/2019 zo dňa 04.12.2019. Žalobca dňa 17.08.2018 splnomocnil zastupovaním v trestnom konaní advokáta Mgr. Mariána Jankoviča, ktorý po skončení trestného stíhania vyúčtoval žalobcovi trovy obhajoby (tarifnú odmenu, náhradu za stratu času a cestovné výdavky) spolu v sume 1.265,27 Eur faktúrou splatnou 15.02.2020, ktorú žalobca svojmu advokátovi zaplatil 05.02.2020. Žiadosťou z 10.02.2020 žalobca prostredníctvom svojho advokáta požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 1.265,27 Eur. Žalovaný listom zo 31.03.2020 tejto žiadosti nevyhovel ani sčasti, pričom tento list žalovaného bol doručený advokátovi žalobcu dňa

14.04.2020. Faktúrou splatnou dňa 24.04.2020 žalobcovi jeho advokát vyúčtoval tarifnú odmenu za podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 72,03 Eur, ktoré žalobca svojmu advokátovi zaplatil 15.04.2020. Uvedený skutkový stav žalovaným spochybnený nebol, preto ho súd považuje za nesporný.

6. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

7. Predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú: nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a škodou. Zodpovednosť štátu za škodu je absolútna objektívna, štát sa preto svojej zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

8. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) a písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá a po skončení prípravného konania prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca podal na žalobcu obžalobu, o ktorej Okresný súd Revúca rozhodol tak, že uznesením č.k.

1T/53/2018-166 zo dňa 14.08.2019 trestnú vec postúpil Okresnému úradu Rimavská Sobota na prejednanie ako priestupok. V trestnom konaní sa žalobca, využíjúc svoje ústavné právo na obhajobu, nechala zastupovať obhajcom Mgr. Martinom Jankovičom, ktorému žalobca za právne služby zaplatil 1.265,27 Eur.

9. Takto mal okresný súd, viazaný uznesením odvolacieho súdu, z ktorého by malo vyplývať odôvodnenie naplnenia predpokladov zodpovednosti za škodu, preukázané, že žalobcovi vznikla škoda v dôsledku trestného stíhania vedeného voči jeho osobe, v rámci ktorého žalobcu zastupoval splnomocnený obhajca, ktorému žalobca za právne služby zaplatil 1.265,27 Eur. Nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 1.265,27 Eur bol predbežne prerokovaný v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. a nebol žalovaným uspokojený ani sčasti. Preto súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.265,27 Eur.

10. Žalovaný sa dostal do omeškania doručením oznámenia o nevyhovení žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody advokátovi žalobcu dňa 14.04.2020, preto od 14.04.2020 je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 5 % ročne zo sumy 1.265,27 Eur od 14.04.2020 do zaplatenia.

11. Podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vznikli žalobcovi náklady spojené s uplatnením tejto pohľadávky vo výške trov právneho zastúpenia 72,03 Eur, ktoré nie sú trovami trestného konania vedeného proti žalobcovi (§ 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), ale sú príslušenstvom uplatneného nároku na náhradu škody (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka). O tomto nároku žalobcu súd nerozhodoval, pretože podanou žalobou tento nárok uplatnený nebol. V rámci opisu skutkového stavu v žalobe žalobca síce uvádza aj tento nárok, ale v časti tzv. žalobného petitu teda konečného návrhu toho, ako má súd vo veci rozhodnúť, tento nárok uplatnený nie je. Súd je žalobným návrhom viazaný (§ 216 CSP), t.j. viazaný je tým, ako žalobca navrhuje vo veci rozhodnúť. Preto aj keby súd zistil, že žalobca má voči žalovanému aj iné nároky okrem tých, ktoré sú žalobou uplatnené, nemôže o nich rozhodnúť. Pre porovnanie vo veci sp. zn. 6C/17/2020 rozhodovanej v ten istý deň 07.07.2020 bola podaná iným žalobcom zastúpeným tým istým advokátom obsahovo rovnaká žaloba. V rozsahu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške trov právneho zastúpenia 72,03 Eur bola uznesením vyhláseným na pojednávaní pripustená zmena žaloby a len na tomto základe bolo potom výrokom rozsudku rozhodnuté aj o tejto časti nároku. Skutočnosť, že žalobca v podanej žalobe uvedie viaceré nároky, z ktorých záverečným návrhom uplatní iba časť, nemožno považovať za zrejmu nesprávnosť, na opravu ktorej treba žalobcu vyzvať. Aké nároky žalobca v konaní uplatňuje, je úplne v jeho dispozícii, a ak existujú aj ďalšie nároky žalobným návrhom neuplatnené, toto nemožno považovať za vadu žaloby, ktorú je potrebné akokoľvek odstraňovať.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa zásady úspechu vyplývajúcej z § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto o trovách konania vrátane konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP) súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

13. O lehote na plnenie súd rozhodol podľa § 232 CSP tak, že žalovanému na jeho návrh a so súhlasom žalobcu súd uložil povinnosť zaplatiť dlh v lehote 45 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok).